

kétszer emelték –, de változatlan gyönyörűséggel. Energiáimat azonban, amiket egy bizonyos pontig egyetlen dologra használtam, most meg kell osztanom. Van, hogy órákig nézegetem magam anyám régi, barokk keretes tükreben. Máskor eszeveszett vágy fog el, hogy kilószám szürcsöljek édes, sárga húsú őszibarackot, és ilyenkor hosszú percekbe telik, míg visszakényszerítem magam az eredeti gondolatmenethez.

Nem arról van szó, hogy megbántam volna, ahogy éltem. Órákig ülök a toronyszoba nagy ablakában, hallgatom a ház baljós neszeit: kínlódó roppanásokat, lehulló zörejeket, a saját fáradt légzésemet, s közben eltölt valami nevenincs szomorúság. A vesztésé, hogy eltékoztam valami ritka és értékes jószágot, amit pedig rám bízta, és amiben örömeimet lelhettem volna.

Luca Anna

SZÉPSÉG

Sújtó erő a szépség Tág szemek
félgömbje Felhő-láng pupilla tágul
Fejének feszített gyufa
éles öröme s iszonya
a felsistergő foszforlobbanástól

LASSAN FORMÁT ÖLT

Milyen szerencse hogy
nem tudja senki. Szégyen
nem érheti, nyilvános folt
nem eshet rajta, csendben,

ahogy a többit is titokban,
úgy rágja szégyenét. Az arca meg se moccan.

*

A rezzenetlen rettenet. Megszürkült krumplikon
a tompa kés zaja.
Hallani szinte, hogy csapódik össze, előrebukva,
szálanként haja.

*

Ma a tárgyak kiszóródásának napja van. Ez is kell,
kell az is. Mohón hurcolja ki nyálkás virágcsokrok,
nedves dolgok közé.
Legyen csak visszavonhatatlan. Úgy legyen
enyém, ahogy nem lett övé.

Aztán begyűjti majd egy új világ kellékeit.
Tárgyai formatervezettek, szándéka szép, hűvös.
Mértéktartó kabát, egy új cipő. Design.

Ha meg nem is telik;
kitöltve lassan téreit FORMÁT ölt a hiány.

Egri Péter

ÉRTÉK ÉS VIHAR: SHELLEY, TURNER ÉS CHOPIN

Shelley, Turner és Chopin – mint oly sok más romantikus művész – szenvedélyesen vonzódott a vihar művészi megjelenítéséhez. Számukra a vihar egyszerre volt természeti jelenség és felzaklatott lélekállapot, a természetnek olyan alakja, amelyben a művész a köznapi valóság és a művészi álláspont értékellentétének feszültségét szélsőséges formában, de természetes, természeti módon élhette át. A rombolva teremtő anyagát alakító és értékeinek új testet adó képzelet természetszerűleg vonzódott a természet rendkívüli megnyilatkozásaihoz, amelyekben saját közegére ismert.

E belső rokonság büszke daccal vállalt határértékként elvezethetett a vihar képeinek művészi átminősítéséhez is. Az ÓDA A NYUGATI SZÉLHEZ (1819) költője, bár kezdettől fogva szólítja s tárt lélekkel várja, eleinte kívülről szemléli a szélvihart, és hatalmának érzékeltetésére olyan erőnek ábrázolja, mely rombolni és óvni egyaránt képes, s koronként lecsap a nyugalomra, rettegést kelt.

Költeménye harmadik részét Baiae öblének festői leírásával indítja, s a kép annyira békés és nyugodt, mint Turner festménye, a BAIAE ÖBLE APOLLÓVAL ÉS A SZIBILLÁVAL (1823), mely – az először 1819-ben felkeresett olasz táj tündér sugárzásában – akár illusztrációja is lehetne a verssoroknak. A Földközi-tenger oly indigókék a képen, mint a versben; a vizen és fővenyen nyugvó napfény a képen is a vers nyarát idézi fel; a táj tágasságában, a felfénylő égre másolt két lombkorona mozdulatlanságában, a pihenő tenger lélegző nyugalomban van valami az első terzina álomszerűségéből; az álmag nyugalmat a festményen is – miként a versszakokban – a „kristályos habverés”¹ szelid mozgása s a tárgyak vízi tükröződése mélyíti el; a kép kivilágosodó barnássárga és késszürke sziklái a versben leírt „habkő fokok” festői megfelelői; az azúr vízi világ a fest-